h proljtaarinar, negedegtüi! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble-
ebloliin emoneos eder byri niitelegdene. a ziide garça baina.

1933 on Sentiaabri 27

№219 (1076)

Zakika yne

Sara ɦyriin 2 tek. 50 menge 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 menge

„YNENII“ KOROONII AADRIS
Центросоюзная, 19.
№ телефонов: редактора-344, секретаря 323.

u dutuunuudaa Bolşoviigoor zasaka

amiin TK bol əəriin-
sta 15 nii togtooloor
roslaavskiin əəriin me-
or Zyyn sibiir kizaariin
diin baidaliigi amaga-
ze temdeglesen baina.

ıelte bol uul kizaariin
jən indyystriin azal
azaliin jabuulganuud
niigi udaridaka kətəl-
badaliin ali zerge bai-
zegeigeer şalgaza yzeed
nelte mən jum. Namiin
kizaariin emkiin ama-
baidaltaigi odoo yrgel
namiin ceberlelgees
ze baina. Namiin şu-
ruulsan əəsədiigəə
jabadaliigi kabçasan
iigi kuuli busaar gar-
m. keden olon buza-
karşa praagtikanuud
ı.

: kizaariin maaslaproo-
toprodsnaabiin kereg;
orkomiin Veerşiininii
ojaarsk bolon Çitiin
niteednerüin kereg ba
gol emki zurgaanuud-
laar naidam etegelgyi
edyyd oloşoron şur-
ene.

ıinii əngərəgçə edə-
ı keblegdesen namiin
iin togtool bol na-
nək. Jaroslaavskiin
eltiigi gyiced mede-
dotoriin byke kədəl-
oldoson alduu du-
olon kizkomiin zygees
kətəlbəri əgəsənəə
uul alduunuudiigi
şuud zasakiigi byke
niin emkiees erisen
ın togtool mən, bol-

K iin aavgutiin 15 nii
agdasan ZS kizkomiin
alduu dutuunuud ba
amagalan bişe baidal
iin negen gol salbari
Buriaad Mongoliin
ləə kabaadaka baina.

ıriaad Mongoliin em-
kuin, erdem gegeere-
sen sojoliin baiguu-
ı jike ilalta tuilasanç
n yjede ilereze bai-
lon zigşyyrite muukai
ıu yzyylneb gekede?
ı baidai ba tyynii gol
naliin azal ton kan-
catai baina geze bol-
ojor zilde maliin too

tologoi ulam dooşoo orozo baisan yzegdene. Zişeelebel; 1932 on dotor agiin aimagta 23% selengede 21% Jaruunada sovkooztoigoo kamta aduun 12,8% Yker- 15,9% konin—69%, Zakaamin aimagta 44%, Borgoin sovkoozto—27 %, Jaruuniin sovkoozto—37%, byke maliin too tolgoi dooşoo oroson baina. 1933 oniiç ekin kakasiigi abaad yzebel maliin too dooçolo-ko jabadal zogcoogyi baisan baina (Zakaamin, Kori, Bargazan ba bişeç)

Ene zilde kabariinç tarilgiin təsəbiigi too ba çanariinç talaar gyicedkeze çadaagyi bainabdi. Odoo yjede urgaca kuriaaka ba ulasta tariaa tuşaaka jabadal zigşyyritei sula jabaza baina gebel sentiaabari 25 nii medeegeer urgaca kuriaalga 36,1% ba tariaa tuşaalga 3,7% arai gyicedkegdebe.

Ene jike dutagdal bol gancakan namiin mozkom tyryytei byke emkiin alduu mən begəəd odoogiin şine baidaliigi ba angiiin daisanii şine taagtikiigi taniza medeze abaagyi seremze ygei baisan deerees socialiis mal azaliigi kamagaalan debzeeze çadagdaagyi, uul keregte byke namiin emkiigi bolşoviigoor kanduulagdaa ygeigees bolbo geke keregtei,

Manai buriaadiin kədəə azaliigi udaridaka garaziin aradiin narkomaad ba tyynii salbarinuud uul azaliigi bolşoviigoor kətəlbərilkə ştaab kolkooziin byke yiledberiigi zebəər udaridaka emkidkegçe bolzo çadaagyi, karin byke kətəlbərijəə kooson caarsan koirog biyrokraadaar jabuulsanaas ene bolzoi.

Gazariin aradiin narkomaadta baisan „komuniistanar“ bol angiiin seremziigi aldaza aparaadaa angiiin talaar taarakagyi kargis nojod bajaduudaar buzarlaad, tedentei kuibaldan suusan ba kolkoozto azal emkidkeliin zaabari əkedəə niudarganii zaabari əgçə suukaas ələ baran niitiin zəəriigi kaişa kereg yrize baisan baina.

Angiiin senemze muudasaniigi gerçelke zyilyyd namiin ceberlelgees ulam ulam ilereze baina gebel sobmontybtoorgiin, goortiin ba burkopsojojuuziin zigşyyritei muukai niitiin zəəriigi əbərçələsən keregyyd baina.

Ene bygede faagtanuud bo manai Buriaad Mongoliin emkiiin

basala amagalan bişe baidaltai, angiiin seremziigi deere ərgəzə çadaagyigi gerçelkees bişe zyil ygei jum. Iime buzagai keregyydiin baisaniigi cag dotorni ileryylen gargaza bolşoviigoor zasakiin kemzeegiigi namiin mozkom ba moziin KK—ç jabuulaagyi alduutai begəəd Buriaad Mongoliin sonin biçegyyd, ilangajaa „B—M Ynen“ bol alduu dutuunuudiigi ileçelen gargaza çaadaagyi, uul buzagai jabadaltai temeceke keregiigi deede şatadani kyrgeegyi geke keregtei.

Basala manai alduugiin negen bol kotiin yiledberiiin talaar yiledberi sangiin təsəbiigi 100% gyicedkeke dyyren erke baidaltai baisanç bolbol tus azaliigi ba kə təlbəriinç muugaar jabuulsan deerees gyicedkeze çadaagyi dainabdi. Uul yiledberiiin gazaruudta nək. Staalinaas əgtəsən 6 zyiliin zaabariigi gyicedkegdeegyi baina. Iime dutuunuud kedii baisan bolboç əəsədiigəə şyymzelke jabadal zigşyyritei sula baisan ba tyyniigi namiin mozkom, moziin KK bolon sonin biçegyyd tolilogozo çadaagyini ilerene. Namiin ba angiiin seremzegyi daisan, şyymzelke jabadaliigi kangaltatai jabuulaagyi namiin nebterelgiin kədəlməriiin muu deerees odoogiin ceberlelgiin kajagdasan etegeedyyd keterkei galzuuraldaza, ceberlelgiin komiistai temeceke kelcee kiize ba ceberlelgiin komiista zebseg barin oroko bolon şyymzelegçediigi korolokiin yyskelyydiigi gargakani negentaa bişe yzegdeze baina (PVRZ, bariikino kliyçaa, kunalai g. m. gazaruudta)

Deere dursagdasan faagtanuud juu gerçelneb gekede, Imagta manai kədəlməriin muu seremzegyi əəsədiigəə şyymzeleke jabadaliigi erkileegyi, niitiin dunda kandalgatai neterelgiin azal jabuulaagyein yre mən baina. Tiime tulada uul faagtanuudiigi namiin byke namiin emkide surgaal bolgozo dutuu dundanuudaas eris tyrgeer şuud jabadaldani zasaza abka josotoi. Əəsədiigəə şyymzeleke jabadaliigi ərgəər tabiza ZS Kizkomiin sentiaabriiin 1 nii togtooliigi namiin byke emkide saitar yzeze byke algasal dutagdalaa yge tediigeer bişe bodoto kereg deereni şuud bolşoviigoor zasaka odoo ədəriin tyryyn ujalga mən.

Kizaar koorondiin məriicəədə erkimleke

Tariaatuşaalgiin ba tariaakuriaalgiin froont deere eris kubilalta dabaka

Tariaakuuriaalga 49,30 proceent bolbo

Agiin aimag dotor tariaa kuriaalga Sintiaabriiin 15 nii medeegeer 10473,24 ga kuriaaka təsəbiingəə 5171,57 ga kuriaaza təsəbəə 49,30% gyyrgebe.

Kolkoozuud 2968,57 ga jaarica tarilgaas 1185.35 ga kadaba. Şiniice 3829,68 ga təsəbtei, kadasani 1952,22 ga juu 48% Ovioos 1737.04 ga təsəbtei, kadasani 797,53 ga juu 46%, Jaçimeen 413 ga tarisan, 300 ga kadaza təsəbəə 72% dyyrgebe. Griçyyke 287 ga təsəbtei, kadasani 607 ga Duldurga ba Ulaaçiin somonuud griçyykiin tarilgiin medeegi koroto zorilgoor dutuu kyrgeze garaad baisani ilereze gemteniigi kariuucalgada kabaaduulkiin kemzee abtasan baina. Kolkooznuud oroi kamta 8235,45 ga tarilga kiisen aad 4843,87 ga kadaza təsəbəə 52% dyyrgebe.

Əmçiin azaltan 359 ga jaariciin 56,50 juu 16% 231 ga şiniiciin 57 ga kadasan juu 25% 65 ga ovioosiin 16 ga juu 2%, 74 ga griçyykiin 31 ga kadasan ba 11,96 ga jaçimeen kadagdargyi, oroi kamta 676,56 ga tarilgatai aad 160,30 ga kadaza, təsəbəə arai 23% dyyrgebe.

Emki zurgaanuud bol jaarica 227,48 ga tarisan. 89 ga kadaza, təsəbəə 34% dyyrgebe. Şiniice 154 ga tarisan 35 ga juu 22% dyyrgebe. ovioos 23 ga kadaza 17% Jaçimeen 21 ga tarisan 2,50 ga juu 12% kadaba, Griiçe 26 ga tarisanaa 17 ga kadaba. oroi kamta 561,23 ga tarilgatai aad 167,30 ga kadaza təsəbəə 29% dyyrgesen baina.

Bykii aimag dotoroo jaarica 3555,70 ga tarisanaas 1330,85 ga juu 37% kuriaaba. Şiniice 4215,05 ga tarisanaas 2044,8 ga juu 48% kuriaasan, Ovios 1935;8 ga tarisanaas 837,33 ga kadaza təsəbəə 43% dyyrgebe Jaçimeen 445,98 ga tarisan 302.85 ga juu 68% kuriaag daba. Grişyyke 655,62 ga kuriaagdasan oroi kamta 10473,24 ga tarilgiin 5171j57 ga kadaza təsəbəə 49,30% oyyrgezei.

Comolgiin jabadal aikabtar koinotozo jabana. Sentaabriiin 15 nii medegeer aimag dotoroo negeç bukal comogboogyi baina.

Tarilgiin ekilsenees koişo 6 konogoos ekilen tariaagaa cokizo ekilke gesen emkiin togtool bodo to kereg deere bejelyylegdeegyi sintaabriiin 15 da koito aga 31 ceentnir ba Aga Kangil 39 ç. cokison bişe somon kolkoozuud oroidoo cokioo edii baika jum.

Geegdeltei temeceke jabadal kangalta ygei zarim somon dotor negeç tariaa barika kaircag darkalagdaagyi. (Sydente). zarim somon darkalabaç maşiinadaa zyyze diilen ygei kuriaalgiigi dyyrgesen faagta bii (tugçan) g. m.

Tariaa kuriaalgada ilangujaa əmçiin azaltan buzagaigaar kozomdozo jabana. edeniigi kysyylkiin kemzee abamaar bolzoi.

S — Ganzuuriin.

Tariaakuriaalgiin jabaca tukai 1933 onii Sentiaabriiin 25 medee

	Aimaguud	gyicedkeseni (gaagaar)	% %
1.	Aga	7918	75,5
2.	Bargazan	7635	59,2
3.	Tynken	10639	74,4
4.	Jaruuna	26,92	41,3
5.	Alair	20510	51,8
6.	Kori	6773	29,2
7.	Ekired Bulgad	8003	36,7
8.	Selenge	11102	25,2
9.	M-Şiber	8094	23,3
10.	D-Yde	20089	40,5
11.	Bookon	4533	21,2
12.	Kiaagta	8828	51,9
13.	Zakaamin	1382	18,9
14.	Kabaan	7227	46,6
15.	Baunta	—	—
16.	K. Baigal	—	—
17.	D- Yde koto	—	—
	Kamta	125442	36,1

Urgaciin geegdeltei sula temecene

Bajandiin MTS kariaata „Ulaan tariaaçan“ kolkooz nabtaraar urgasan tariaagaa maşiinaar kadasanii koino, syreg olon koolos cugluulagdalgyi ylesen baina. Tariaanii gazar deere adagtaa gaagiin 20—30 pyyd orkigdono.

Tariaa cocisonii syyleer maşiina dooroos 100 kooloso abaza yzekede 50 koolosni dyyren oroooso tojoo baisan.

Kolkooziin tyryylegçe Bylyytov gegçe tariaanii geegdeltei temecekiin jabuulga kiinegyi.

C. Baltakoov.

nək. Lioonoviin kvitaanca dooro tariaagaa 30 kubi tuşaaba

Aga. Tugçanii somonii „Tujaa“ geze kolkooz bol nəkər Lionoviin ulaan kvitaanca dooro ulaan açaa emkidkeze, Sintaabriiin 19 nii edər agiin Pyynktde 847 kg jaarica ba 457 kg şiniice oroi kamta 1304 kg təsəbiingəə 30% gi ton sain çanartai tariaagaar tuşaaba.

Tariaa tuşaalgiingaa byke təsəbiigi nojaabriiin 7 kyrter 100% oruulna geze tus kolkooziin tyryylegçe nəkər Dorziiin jarina.

Tus somonii 3 gryype əmçiin azal çad bol tus „Tujaa“ kolkooztoi açaa kamtadaa emkidkeze 650 kg jaarica ba 132 kg şiniice mən sain çanartai tariaagaar tuçaalcaba.

Sam. Gan-

Çanar saintai tariaa tuşaaba,

Koito agiin somonii „Kaliinin“ geze arteel bol Sintaabriiin 18 da nək Lionoviin kvitaanca dooro ulaan açaa emkidkeze jaarica 4177 kg şiniice 5488 kg ovios 2746 kg ba jacimeen 392 kg sain çanrtai tariaagaar tuşaaba.

Byke təsəbəə ogtiaabriiin 3 kubiskaliin 16 daki oi deere damzag ygei dyyrgekebdi geze zorilgo tabiaad jabanbdi gene.

Sam. Gan.

Tariaakuriaalgiin orondo arkidaza suudag tyryylegçe

Bajandiin MTS „Şine Alga“ geze kolkooz sentiaabriiin 11-de 40 ga kuriaaka aad ene ədərtə 20 ga kuriaasan baiba.

Idekiin tələə ceentner cokibo ulasta ujalgata josoor negeç kilo graam tuşaagaagyi baina.

Kolkooziin yiledberiiin brigaadiin kədəlməri ba azaliin discipliine ton sula begəəd, zaiguul, loodorinuud olon, zişeelebel Bogomooliin Abazain gegçed tariaa bookodoo 0,60 azalta edər kiine

Maşiinaça Ragşiin gegçe koroto sanalaar maşiinaa ebdeze, kədəlkə cagiin jikenkide maşiinani miin kebtene.

Kolkooziin tyryylegçe Monoin gegçe komsomool baibaç arkidakaas gadana beələdəg baina. Kolkooziin baidal ba tyynii udaridag çadiigi şalgaka keregtei,

S. Baltakov.

Ədəriin azaliin noormiigi jikedkeke

Bajandain MTS „Moolotoviin“ neremzete kolkooziin tariaalgiini ton udaarza jabana.

Dab deere 85 gaagas oroidoo 14 ga kuriaaba.

Kolkooziin kədəlməriiin noormoni bagadkagdasan ba kədəlməriiin ədərni çagadkagdaa ygei Zişeelbel: nege kynii nege ədəriin kadaka noorinoni 0,17 ga begəəd tede zuurani ton bagaar kelekede 0,25 ga kadaza bolko baisan. Geşyydeni kədəlməridəə oroi garaad erte orno. Brigadiir Zapkaanob gegçe geşyydees kamta oroi garana.

Pravleeniiin zegəəs tariaanii gazar deere şalgalta ygei, tyynees brigadiir Zapkaanov gegçe niydə daldalaza geeberitei temeceze koolosoo sugluulaza jabanam geze pravleenidaa medeecene.

Kolkooziin udaridagça Morgocrov gegçe tariaagaa cyrilyylne ygei.

S. Baltakoov

Tariaatuşaalgiin jabaca tukai Sentiaabriiin 25 medee.

Aimaguud	Kamta dyyrg. %	MTS kolkoozn. dyyrgeseni %	Bişe kolkoozn. dyyrgeseni %	Əmçeten dyyrgeseni %
1. Alair	7,2	2,8	12,1	9,3
2. Bookon	1,2	1,0	0,6	3,2
3. V—Yde	2,9	2,0	4,2	0,5
4. M—Şiber	0,1	—	0,8	—
5. Kabaan	8,5	17,6	8,4	0,5
6. Kiaagta	0,5	—	0,9	—
7. E—Bulgad	3,9	4.7	4,1	1,5
8. Selenge	2,8	5,9	2,3	0,4
9. Tynken	6,0	12,9	3,3	1,2
10. Bargazan	12,8	—	12,6	10,9
11. Kori	6,6	—	7.0	1,8
12. Jaruuna	20,9	—	27,1	7,0
13. Aga	4,9	—	4,9	5,8
14. Zakaamin	—	—	—	—
Kamta	3,7	3,5	4,9	1,5
Enyyn dotoro:				
Jaarica	4,6			
Şeniice	3,1			
Ovioos	2,7			
Bişe kyltyyr	5,7			
Kamta	3,7			

A. Soolc.

...kagdaza baigaa anginuudiin zaluuçuudiigi kaiçan gekeb

l məkəzə baigaa an-
sadkaza baigaa cag
baina, ene anginuud
ca angiiin temeceliin
dkagdaza baina, iimiin
kynyydiigi azalda
gi socialiis baiguulal-
ruulkadaa aguu jike
ızetei baika josotoi
lzo baigaa anginuud
gəə suutilsan baira
sədiingəə sain duraar
yi, azabaikiin tələə
odog baina. Ene, ma-
ykete cokigdon ygei
i bolson korotoi
aluuçuudiigi kaişan
geeçeb? Ene zaluu-
ke tələb manai tala
otoi bolboç, ene za-
otoroo bideniigi eser-
ag ylemze idebkitei
rgəə oçolgyi baiza
gedegiigi martakagyi
na. Iimiin tula bide
aika josotoi. Gesen
ganca ene tediigeer
. Bide tabanziliin
rgekiin tələə azalla-
azallakadaa bidentei
akaar belen baigaa
detei kamta azallaka
aikaar azallabal zo-
ike, sain azalça ky-
i.

uul eldebiin baidag,
i tukai bidener bol
çadaliini baidaliigi,
raliin çukala bolgo-
toibdi. Kerbee tere
korotoi angida ka-
dalani kubiskaliin
sən cagiin baidalaar
, kubiskalaas koişo
bolzo əsəsən ger
lçanii baidaltai bai-

san juu, ali tedener əəsədəə niileen əni cagaas koişo korotoi angiiin dundaas garça kolodood, bejeeree azal kiize amidardag—iime zaluuçuul kadaa tedenii talaas manai zygte kanduulsan esergyy zyiliin tukai bodotoi bairimtanuud baigaa ygei bolno tedenii əəsədəə orokomnai geze jirekede yiledberiin gazarta abça bolko ba mən sain sain kynyydeni surguulidaç abtaza bolko baina. Teden bol erketenii erkiigi edleke josotoi. Gancakan korotoi ug garaltai geed, yiledberiees tedenii gargan koloduulza, tedeniigi ug garalaa erkebişe niuultai baidalda oruulka kereg ygei baina. Kerbee iime zaluuçuul komsomooldo orood baigaa bolni, kerbee tedenii zygees əəsədiingəə ug garaliigi niuugaagyi jabaa kadani, keregtei bolko boloni, kandidaadta oruulkaas bişe, gancakan ug garaliini tələə komsomooloos gargaza jaabalç bolkogyi şuu. Iime keregiigi şiidkekede çukala seremzelgiigi abaaçaza, egelçelgeer solikko josogyi. Kamag zaluuçuul, kamag uragçaa sanaatan ba idebkitei bol olonkidoo kadaa bidenii tulada orolgyi baiza çadakagyi, uçarani juub gekede uragça bytemzenyyd manai talda baikadaa zaluuçuudiigi tatalgyi jaaza baikab, gancakan, bidener bol tedenii tərəlkitenii əngərsən cagta muu kiisenii tələə bidener erkebişe mərdəzə nekeze baika josotoibdi—geze, mən tedenii ug garalani kadaa manai azalça bəlgəmdə oroko tedenii yydiigi kaaka jum—geze, tedener bolbol jaabalç bidende korotoi baika kubi zajaatai jum—geze sanadag sanalaa orkiko josotoi. Iimede,

manai zaluu bolşoviig, komsomooliin gvaardi bolbol bidende yneneesee korotoi, esergyy etegeediigi bidende oiro şadar, sedkel sanalaa bidende əgəsən etegeedees ilgaza abka azaliigi bejedee daaza abka josotoi baina. Tedende oirokon oçozo, tedenii dunda juu bolzo baikiigiini şalgaza medekeni manai komsomooldo keregtei bolzoi. Bidener odoo anginuudiigi ygei bolgozo, angigyi bəlgəmiigi baiguulka cag yjeste baina geeçebdi. Eneç berke bolboç, bidenii bolşoviiguud berkeşeelees aidaggyi, dabaza gardag geeçebdi.

Bidener zaluuçuudiin tukai kereg garkada tedenii ug garaliin bolbol jikenkidee bidenii seremzelgiigi sergeeze, ankaraliimnai jikedkekees bişe, gancakan ug garaliini muu deerees bidener tedeniigi bejeeree zailuulza caaşani tylkike joso ygeibdi. Əəriingəə ug garaliin tələə zemetei kyn geze baikagyi, bidener eke ecegejee songozo tərədəg bişebdi. Ene zyil kadaa bidenii əəsədiingəəç zaluuçuuliigi kəmyyzyylkedemnai keregtei. Bidener tuma-jama bolgeniigi esergyycedeg, bedener bol kynyydiin ug garalaa urdaa bariza tumarkaka jabadaliigi esergyycedeg, bidener bol azasuudaliin erkim zergede orokiin tula gancakan ug garal sain baibal kyree geze bodoko kədəlməriçənii əkikəbyydiin sanaliigi esergyycedeg. Iime erkim zergiingee oçiigi kariuuka keregtei, erkim baidaliigi bejeeree azal kiize olko josotoi. Kədəlməriçən angi ba ene angiiin kynyyd bol socialiis baiguulaltiin tyryy bəlegəni, şine baidaliigi baiguulka tyryy bələgəni mən geeçe, jaagaad be gekede, əəriin-

gəə azabaidaliigi zokiookodoo, bykii kyn tərəltənii zargaltai, saikan azabaidaliigi zokioolcono geeçe, əəriingəə angiiin ezerkeilgiigi batadkaza, anginuudiigi jərənkii usadkakada kyrgeze baina şuu. Seremzelgejee kebeereni bailgaad, korotoi angiiin dotoroo kamagiin tyryyn zaluuçuudiigi tatan abça, baiguulaltadaa orolcuulka josotoi, tedenii ker tyrgen manai bolzo jireke jabadal kadaa gancakan tedenees gancakan əəsədəəsəni bolko—geze, ene bolbol bidende tusatai jum, bidener manai bolzo jirekiitnai kyseze bainamdi, yynde taanar bol uridiinga jabadaliigi orkizo, əəsədiingəə oirtozo kabaadasan şine angiiingaa zergede zagsaza oroko josotoita gedegiigi tedende karuulka, yzyylke josotoi. Manai keblel kadaa yyniigi saitar tolidog ygei baina. keblel bolbol gancakan seremzelge keregtei geed, gancakan yyniigi kurcadkaad, zogsodog baina.

Basa nəgəə taliini karalcaka josotoi, Əəriingəə barilganda, tusatai juumas bolgoniigi oruulan abça, emkidke josotoi.

Bidener bol odoo urdiin əmçətə baidaliin tulgabça baisan olon milioon tariaaçaniigi əəriingəə baiguulgada oruulza baina şuu. Tyynçelen usadkagdaza baigaa anginuudiin zaluuçuudiigi orolcuulka jabadaliigi erkileke keregtei baina. Bidener tedeniigi ezelen abka josotoibdi. Komsomool zaluuçuul kadaa manai bişe bolboç, manai bolzo çadaka ba bolko josotoi zaluuçuudiigi əəriingəə baiguulgada tatan abça, enyyniigi erkileke josotoi.

Kөвleliin gyicedkeliigi şalgaka Kizaariin reide

Sonin biçegiin signaalnuudiigi kaikaraza, kemzee abkagyi biyrokraaduudtai kair naigyi temeceke

Zyyn Sibkizaariin byke rajoonuudiin KK ba prokuroornuudta

Kojordugaar tabanziliin ankadugaar ziliin zoriligo ba kojordugaar tabanziliin aza akuin tөsөbiin zorilgonuud bol, prolitaariin diktatuur soveediin azaliin ba kopiratiivuudiin aparaadnuudiigi ulamaraa caaşani bekizyylke erilgenyydiigi keregleke baina. Ene erilgenyydiigi gyicedkekedee niuur sakiaagyiin bolşoviigiin şyymzelel ba өөriigөө şyymzeleliigi delgeryyleegyigeer bolşoviigyi azai.

Zyyn Sibiiriin kizaariin namiin ceberlelgiin komiis bol, өөriigөө şyymzeleke jabadaliigi zigşyyritei kabçasan ba tedeniigi korloko ba merdeke zergeer aaşalsan baruunii oportunistanuudiin praagtika ba „Zyynii" aaşa, өөsөdiigөө kangagçad, kulagaiçad, angiiin karşa etegeediin nam ba soveediin aparaadnuudiin zarim salbainuudta şurgan orood baikadani bolşoviig josoor şyymzelen ileryylsen faagtanuudiigi ileryylzei. Mөnçөlen ked. kөdөө biçegçedte ile zөrisen kulaagnuudiin terroriin (korlon syrdyylelte) faagtanuud Zimaa, Kansk ba busaç gazaruudta ilerbe. Iimenyyd baidal deerees kebleiyydiin signaalnuud ba kөdөlmөriçediin ba kolkoozçonii biçegyydiigi kyçөndeni kyrgeke, şalgaka kinaka jabadaliigi emkidkeke uçar bol ulas teriin çukala yyrge mөn bolno.

1932 onii ijyyli 9 nii өdөriin BK(b) Namiin TK-iin 4 pleenymees KKKTJ emkinyydiigi gazeediin sorbolzoloiuud ba kөdөlmөriçediin, kolkoozçonii biçegyydiigi mөrdөkө kergee onco sanalaatabikiigi ujalgalsan togtool ba ene onii ijyyli 3-da „Praavda" ba Zapadno ooblostiin C.ÇO-n ba Zaapadno ooblostiin KK-KTJ-n kolkoozçon ba kөdөlmөriçediin biçegyydiigi kyçөndeni kyrgeke tukai kөdөlmөriin zokiooliigi muugaar tabigdaataigi temdeglesen TKK ba KTJ-iin togtooliigi karaadulan —Zyyn Sibkizaariin KK-n ba KTJ-n koleegiin prizidiymiin togtooloor, sonindo tolilogdoson zyilyydiin gyicedkeliigi şalgaka kizaariin reide şintiaabri 15-aas ogtiaabri 15 kyrtel emgөrgөdөnө.

Reidiin zorilgodo bagtaka zyilnyyd:

Sonindo tolilogdoson zyilnyydiin gyicedkeliin tөlөө temecelde tokiooldoson dutuunuudiigi ileryylen gargaka, şyymzeleliigi kabçasan, kөdөlmөriçөn biçegçediigi mөşken mөrdөkө, josorkog biyrakraad abariaar sonindo tolilogdoson zyilnyydiigi mөrdөkө keblөliin signaalnuudiin ulas teriin çanartaigi oişookogyi faagtanuudiigi ongilon ileryylne.

Kөdөlmөriçediini ba kolkoozçonii biçegyyd, ked. kөdөө biçegçediin sorbolzolol biçegyydiigi jaaza cag bolzortoni kemzee abka tukai zokistoi foormo olguulka.

Kizaariin tөbtө reidiigi udaridaza baika tuskai komiisiigi: KizKK-KTJ-iin emkidken baiguulka tasagiin tөlөөlegçө (tyryylegçeni) ba Kiz KK-KTJ-n gomodoliin biyroogiin Kizprokorotuuriin „Vossibpraavda" soninii redaagciin, „Vossibkomsomoolec" soninii „Zaa kolegtivzaaca" soninii, Kiz VLKSM-n komiitediin ba Kizprofsoveediin tөlөөlegçөdөөr byriidken emkidkegdebe.

Byke rajoonnuudta mөnçөlen tus reidiigi өngөrgөkiin tөlөө tuskai komiisiigi emkidkeke. Ene komiisiigi emkidkeke yyrgiigi rajoonii KK-KTJ-iin tyryylegçenyydte daalgagdana.

Reidiin өngөrgөdөө baika yjide, rajoonii gyicedkeke komiteeduud, finaansiin emkinyyd, gazariin tasaguud, zagoodzernoo miliice ba bişe rajoon dotorki zurgaanuudiin kөdөlmөriçөd bol, soninuudiin signaalnuud, ked. kөdөө biçegçediin biçegyyd azalçajyydiigi jaaza kegçeneen tyrger ileryylen bejelyylkeg bainab geze şalgagdaka josotoi.

Enyyntei kamta rajoonii KK-KTJ-n aparaadnuud ba prokorotuuranuud bol, gazeediin signaalnuud ba gomodolnuudiigi ileryylen bejelyylke kөdөlmөrijөө jamaraar tabisaniigi yzeke ba şalgaka josotoi ba cag bolzortoni ton sainaar ileryylen bejelyylke foormiigi zaaza өgөkөөs gadana ton nariaar bejelyylze baika ba gomodolnuudiigi dyyren kangaza baikiigi oilguulka uçartai baina.

Sonindo tolilogdosonii gyicedkeliigi şalgaka reidiigi KK-KTJ ba jystiiciin emkinyydiin gol kabaadalgataigaar niite bөlgөmyydiin rajoonii KK-KTJ-iin edebkitenii (prokorotuuranuudta tusa kyrgeke gryypenyydiin, kөdөөnii niitiin olonii syydiin, aza yiledbәriny-diin nөkөdiin syydiin, kubiskaliin kuuli sakigçadiin geşyydiin, niitiin gemnөgçөdiin), ked. kөdөө biçegçediin, „kyngen elçediin" profsojuuziin geşyydiin ba busadiin ergөn kabaadalgataigaar өngөrgөgdөkө baina.

KTJ, prokorotuuriin, profsoveediin, soninii redaagciin ba komsomooliin kөdөlmөriçediin udaridalgaar olon niitiin emkinyydiin tөlөөlegçөdөөr byriidyylsen brigaadanuudiigi emkidkegdeze şalgaltiigi өngөrgөgdөkө baina.

Brigaadanuudiin kөdөlmөrilөkө dooro zaagdasan programmiigi edebkitenii ba komiisiin kamtarsan zөbleendeere tanilcabal zyitei geze saişaagdana.

a) Emkinyydte kylieegdedeg gazeediin zyilyyd, gomodoluud jaaza engөrgөgdөdөg bainab.

b) Ene kөdөlmөriigi kariuucalgadaa daaza abasan kyn bii juu, tedeenii kөdөlmөri tukai.

c) Gazeednuudiin zyilnyyd ba gomodolnuudiigi ileryylen bejelyylke ba şalgaltada kabaadaka baisan zurgaanuudiigi şalguulza todorkoilon şalgakadaa: Gazeednuudiin zyilnyyd ba gomodoliin tukai jamar kemzeenyyd abtasan ba tedenii yriigi bolon gazeediin zyilnyyd ba gomodolnuudta keçeneen cag bolzortoni dyyren kariuu өgөkө, tyyniigi ileryylen bejelyylkiin tөlөө temecelde olon niitiigi elsyylke jabadal keçeneen baisaniigi şalgaka.

ç) Kylieegdesen zyilyyd ba gomodolnuudiigi jamaraar temdeglegdeze baisanii foormiigi ba temdegleliin sisteemiigi şalgaka.

d) Kizaariin tөbiin ba rajoonii gazeednuudiin biçegyyd ba zyilyydiigi jaaza ilgaza jabuuldag sisteemiigi yzeke ba erke bişe kemzee abka mөrdөkө zergiin kөdөlmөrinyydiigi keneer jabuulagdadag bainab.

f) 1933 onii janvaari 1-ees sintiaabri 15 kyrtel, keçөneen tootoi gazeediin dokioo biçegyyd kylieegdeed, kediini mөrdөgdөөb, mөrdөlgө kiize dyyrgeke bolzoriin tukai ileryylke.

g) Namiin ba pofsojuuziin emkinyydiin administraacanuudiin zygees, rajoonii, olon tiraaztai gazeenuudiin ba kaniin soninuudta tolilogdoson zyilyydiin signaalnuudiigi ileryylen gyicedkekiin tөlөө keçөneen oroloodogiigi kenariaar şalgaka şyymzeleliigi kabçasan, mөşken mөrdөsөn, korlon bolsoko k. kөdөө biçegçediigi kedoto nere obogiigi ileryylke jabadal garasan faagtanuudiigi şalgaka.

h) Keblel soninuudiin signaalnuudiin gomodolnuudiin keregiin kөdөlmөrinyydiigi ba azalçadiin medyylgenyydiigi ileryylen bejelyylke jabadalnuudiigi saizaruulan tabikiin kinaltanuudiigi zokiooko ba caaşa jamaraar kөdөlmөrijөө jabuulka tukai dyreşelnyydiigi gargaza olon niitiin kabaadalgataigaar karaa gargaza өgөkө.

Deere durasagdasan asuudalnud bol, nul reidiin kөdөlmөriin programma zokiooko tukailsan tukaiamza bolno.

Sonindo tolilogdoson zyilnyydiigi gyicedkeliigi şalgaka reidiigi cag uguiin kampaani geze toolozo ugtaaç bolkogyi, karin ene bol şyymzelel ba өөriigөө şyymzeleliigi өrgedkeke keregte kubilalta kiikiin temecөl, soveediin aparaadiigi baiguulka, ulas teriin çanartai kampaaninuudiigi jabuulka keregte daiçalkii çadabariigi өrgekiin tөlөө, keblel soninuudiin ulam kөndөlegdekiin baiguulaltiigi bejelyylke josotoi. Enyyntei kamta reide bol bolşoviigiin şyymzelel ba өөriigөө şyymzeleliigi cag bolzortoni zөbөөr bejelyylkiin, erkim foormiigi olzo өgөkigi kycene.

Şalgaltiin yriigi KTJ, jystiiciin coninii kөdөlmөriçediin ba edebkitenii kabadalqatai kamtarasan zөbleen deere ton sainaar kelcegdeze, ene zөblөөn bol sonindo tolilogdoson signaalnuadiigi ileryylen bejelyylkiin kinaltiigi saizaruulkiin kemzee abka jabadaliigi zokiooko josotoi.

Өөrigөө şyymzeleliigi kabçagçad, cag bolzortoni soninuudiin signaalnuudiigi ileryylen bejelyylegyi, ene kөdөlmөriigi jabuulka kereigigi muugaar bailgagçadiigi reidiin brigaadaar ileryylegdeed baikadani, erke bişe namiin, disciplinaariin juu ali şyyke caaziin keregeer jamar janziin gemtei baisanii ziisegeer gemnegdeke ba ecesiin abtasan kemzeenyydiigi toiruulan niitiin dunda jabuulagdaka nebtereliin kөdөlmөriigi өrgөөr jabuulka.

Keblel soninuudiin signaalnuud ba azalçadiin gomodolnuudiigi ileryylen bejelyylke kөdөlmөriigi byke aparaadnuudta sainaar emtei bolgokiigi oroldon, ene kөdөlmөriigi saizaruulka tukai kariuucalgatai kөdөlmөrçediigi tomilon daalgaka ba tadeenii sostaabiigi ba kөdөlmөriigi şinzelen karaza baika ba cag yrgelze tedende ketelbөri өgөzө baikani rajoonii KK oroldoko yyrge bolko baina. Negeç aparaadta ba negeç zurgaanuudta şiidkөgdeegyi negeç zyilnyyd ba gomodolnuudiigi yldeekegyi geze zorilgo tabiza bejelyylke josotoi.

Gazeediin zyilyyd ba gomodolnuudiin keregiigi udaaruulsan koiroguud ked. kөdөө biçegçediigi kabçasan kairasan keregyydiin myrdelgenyydiigi gurban konog dotor ecesleu ziseete syydeer şiidkegdeke josotoi.

Rajoonii KK-KTJ şataar ergөn niite azalçadiigi elsyylen biyrokraadnuud tukai keregyydiigi neemeleer şalgadag bolkiigi emkidkeke.

Reidiigi өngөrgөdөө baika yjede rajoonii KK-KTJ bol bykii jabuulagdasan keregyydiin nariin yçoodnyydiigi abça baikaas gadana, dekaad bykende kizaariin komiista reidiingee çukala ulas teriin çanartai materiaalnuud ba faagtanuudiigi erke bişe medeecee baika. Komiisnuud bol reidiigi өngөrgөsөnii syylde kojor konogiin kugacaa dotor kiisen kөdөlmөriingөө dyngiigi rajoonii KK prizidiymiin deere tabiza yzeed abtasan kemzeenyyd ba toocooto materiaalaa ogtiaabri 20 noos kozom bişe kizaariin komiisto kyrgeketei kamta reidiingee dyngyydiigi sonindo toliloko jotoi.

BK(b) Namiin zyyn sibiirkizaariin KK tyryylegçe KTI—gi daag ça Savoostin.

Zyyn sibkizaariin prokuror Kraastik.

Stipeendi abadag suragçad, alban kaagçad ba kөdөlmөriçөn komsomoolçuudaas geşyynii tөlөөsө doosoluulsan togtomol şkaalaar tataka tukai

BLKZK iin TK iin togtool

1. BLKZK-da geşyydiin tөlөөsө tataka zuram tukai enyynii urida baisan zaabariigi selgen 1933 onii sentiaabriin negenees stipөndi abadag suragçad, alban kaagçad ba kөdөlmөriçөn komsomoolçuudaas geşyydiin tөlөөsөnii tatabariin doora dursagdasan tog tomol şkaala togtooko;

100 tөk. kyrter abadag 20 m.				
101-150	„	„	„	60 „
151-200	„	„	„	1 tөk
201-250	„	„	„	1 50
251-300	„	„	„	2 tөk
300-500	„	„	„	calin. 2%
500 deeşe„	„	„	„	3%

2. stipeendi abadag ygei suragçad, kolkoozçon ba emçөten kom somoolçuudaas geşyydiin tөlөbөriin kemzee bol 1931 onii apreeli 30 nii TK-iin zabariin josoor uridaki yldeke gebel: stipeendi abadag ygei suragçadaas sara byride 15 mөn, kolkoozçon komsomoolçuudaas tyynii kөlөsөnөөs şaltagaalal ygei sara byride 25 m. ba naloogoos kөngelөgdөsөn emçөten komsomoolçuudaas sara by ride 15 m, bolon kөngelөgdөөgyi emçөten komsomoolçuudaas sara byride 25 mөn. tataka.

3. Orolțiin, internacionaaliin ba oruulalta tyyngөlen 1931 onii apreeli 30-nii zaabariiin josoor uridaki kemzegeer tatagda ka gebel: oroltiin tөlөөsө geşyydiin tөlөөsөnөөs kojor dakin kөm zeegeer tөlөkө.

Internacionaaliin ba şөөfiin tөlөөsөnөөs kөnç kөngelөgdөkө ygei ba internacionaaliin oruulaltiigi ba byri OJӨ-te tөlөkө bolon şөөfiin oruulalta mөn şil byri Main nөgөnde 20 mөngө tөlөkө.

BLKZK-iin TK-iin sekritaar KOOSARIV.

Kөdөө biçegçed biçene

Nojorkog Badmiin gegçiigi ankaragtii.

Kori. Dunda Kudanii „Ulaan-Malçan" arteeliin tyryylegçe Dondob Badmiin, maliigi daagça Lodoi Namdaliin gegçөd mal azal өskөkө gesen nam zasagiin tog tooliigi zyrize, ceregiin komunii zakiraza doodo çadaltai geşyydiin nege ynieedtigi 25 kiilo makanii nii tөlөө jamarç kariuucalga ygeigeer sanda tuşaalgasan baikaas gadana Badmiin gegçe jөrөөsөө dee zakiraltiin josoor jabu zanadag baisan azai. Şalgalta kiilgeigyi jabana. Tukai zokiko gazaraas anka... Zaluu Bolşo...

Naimaaçanda kemzee abagtii.

Kori. Çisaaniin somonii „Kubiskaliin azal" geze arteeliin geşyyn Dorzo Cerenii gegçe 1928 29 onuudiin yjede ygeitei zonii zөөriigi abaza, ziliin koriood tolgoi dөөr luudiigi Çite abaaçza naimaalaad, baraa acaraza dabkar yneer kudal dasaniigi nutagiin zon medeke.

1930—32 onuudta kolkooziin tyryylegçe baigaad, tabiaad tөlgoi bөөrө maluudaa koroto sanalaar koroosob ba maka talka mөtөөr Çitiin orşondo naimaa kiisen baika.

Gadana Aavgusta sarada tariaanii maşiina abakiin tula 1 pyyre ter ton çukala zyilyydiigi 12 pyynte tosotoi Dөөde yd son aad, Erkyy oçozo naim bys acaraza Deedeydeby kiize sintiaabriin 13 kyrter naç acaraaan juuma ygei limees Cerenii gegçede abka çukala. O

Udaarniguudiin zergede orobol zokino.

Kori Dunda kudanii „Ulaan Malçan" arteeliin geşyyn nөk. Rinçen Erdeniin egçe arteelin ekilsenees koişo өbөl zunii ilgad luudiigi oroldon, өөrөө kyşeer kudalaad nere abuulaad ygei maşiin ba terge, zebseg bolon mөri takalaka kyr... ter ton çukala zyilyydiigi 12 bejee kairlal ygei byriin kii... dasan, tula ene nөkөriigi ud guudiin zergede oruulbal zo... „E"

Өөriin ba terge, zebseg bolon mөri takalaka kyr-gyydiigi byrin zasaza çadasan baina.

Mөn 1932 33 onuudiin өbөsө...

Redaagtoriigi oroloçço B. Vaançagiin.

Иэ-ва „Бурправда" и „Унэн" Бурлито № 32.